

Kontakt SPF
Malin Skog
Tel: 0731 508 708
e-mail: malin.skog@pelagic.se

Mottagare
Naturvårdsverket
Ärendenr. NV-05742-24

Yttrande om koldioxidlagring i Nordsjön (Danmark)

Swedish Pelagic Federation producentorganisation (SPF) företräder så gott som samtliga svenska fiskefartyg över 12 meters längd inom det pelagiska fisket efter bl.a. sill, skarpsill, tobis och makrill i Atlanten, Nordsjön, Skagerrak, Kattegatt och Östersjön samt ett antal fartyg mindre än 12 meter som fiskar kustnära längs Västkusten respektive i Östersjön. Våra medlemmar står varje år för ca 90 procent av den totala fiskade volymen i Sverige. Vi tackar för möjligheten att lämna synpunkter i detta samråd.

Slutsats

SPF anser att det finns möjliga gränsöverskridande effekter och betydande potentiella miljökonsekvenser av projektet som kan påverka Sverige och svenskt yrkesfiske. SPF anser att Sverige bör delta i den fortsatta processen med framtagande av en miljökonsekvensbeskrivning för projektet.

Den projekterade koldioxidinlagringen Nini-A kan potentiellt få negativa konsekvenser på fiskbestånd som fiskas av svenska yrkesfiskare. Denna påverkan sker direkt genom undervattensljud, samt indirekt genom möjlig påverkan på bottenfaunan. Vidare kan gränsöverskridande effekter förväntas vid en olyckshändelse (blowout) där både stora mängder koldioxid, men även olja kan medföra allvarliga risker för miljön i ett större geografiskt område.

Kommentarer om gränsöverskridande effekter och kommande MKB

Nuvarande kunskap om potentiell miljöpåverkan av koldioxidlagring samt potentiella olyckshändelser kopplade till denna är fortfarande otillräcklig. SPF anser därför att mer kunskap behövs och att det är väsentligt att dessa faktorer och eventuella kumulativa effekter på fiskbestånd och undervattensfauna analyseras och beskrivs noggrant i kommande miljökonsekvensbeskrivning.

Våra medlemmar bedriver fiske i nära anslutning till den planerade platsen för koldioxidlagring i Nordsjön och är beroende av att denna inte får någon som helst negativ påverkan på de kommersiella fiskebestånden eller deras livsmiljö för att kunna fortsätta bedriva ett långsiktigt hållbart fiske i detta område. Det är därför väsentligt att potentiella effekter av den planerade verksamheten på fiskbestånden utreds noggrant. SPF vill särskilt lyfta följande punkter som viktiga att belysa i kommande MKB:

I underlaget beskrivs att påverkan på bottenfaunan kommer ske genom kemiska utsläpp från läckagetester ("chemical discharges from hydrotest water") SPF anser att livstiden för dessa kemikalier noga måste beskrivas samt hur de sprids, bryts ned och/eller eventuellt kan tas upp av faunan och i miljön i övrigt. Kan farliga ämnen tas upp av bottenfaunan och spridas vidare i näringsväven till bland annat fisk? Kan detta i sin tur medföra en risk för människor som äter fisken? Vi förstår att en relativt lokal mycket negativ påverkan på bottenfaunan förväntas vid läckagetester, där denna dör. Vi saknar en beskrivning av hur detta i sin tur kan påverka fisk som nyttjar bottenfaunan som föda.

Påverkan på fisk av undervattensljud från den planerade verksamheten behöver beskrivas med stor noggrannhet. Här är det viktigt att vara medveten om att undersökningar på en fiskart på en plats inte kan översättas till att gälla för andra fiskarter eller ens alltid för samma art men på en annan plats. Varje art har sin unika biologi och anpassningar till lokala förhållanden. Vad gäller påverkan från undervattensljud hyser vi en särskild oro för att sillen, som är en hörselspecialist och som använder ljud för att kommunicera inom stimmet, kan påverkas i sitt beteende inom betydligt större områden än de som anges för en direkt skadlig/fysisk påverkan i rapporten. SPF menar att denna typ av beteendeförändringar kan få stora konsekvenser för yrkesfisket om exempelvis fiskens rörelsemönster förändras.

MKB bör vidare beskriva de förväntade effekterna på fiskbestånd och fiske under hela projektet. Vad gäller fiskets bedrivande bör en referensperiod på minst 10–15 år tillämpas för att ge en mer rättvisande bild av fiskets variationer över tid. Vidare bör fiskets bedrivande visas i form av tråldrag för att ge en rättvisande bild och tillräckliga möjligheter för myndigheter att bedöma faktisk påverkan på fisket av den planerade verksamheten. Fiskeintensitet per ICES-ruta som nu används är alltför trubbigt för att tillgodose detta. I nuvarande rapport används också endast fyra år för att beskriva fisket i området. Vi saknar kartor som visar omfattningen av det planerade utökade området med fiskerestriktioner kring övervakningssystemet för CO₂-läckage.

Projektet medför flera olycksrisker, och SPF anser att MKB i större utsträckning behöver beskriva risken för försurning av havsvattnet samt vilka földeffekter detta kan få på bottenfauna och fisk (även indirekt då många fiskarter är beroende av bottenfauna som föda), både vid ett långsamt koldioxidläckage över lång tid och vid en större olycka (blowout) där stora mängder CO₂ frigörs i ett relativt snabbt förlopp. Vi förstår också av underlaget att ett koldioxidläckage kan medföra en lokalt ökad temperatur och salthalt på grund av salter i det vatten som samtidigt kan läcka från CO₂-deponierna, samt att detta vatten skulle kunna innehålla bland annat svavelväte som är toxiskt. SPF menar att effekterna av dessa faktorer på bottenfaunan och fisk behöver beskrivas betydligt bättre. Det behöver dessutom ges en tydlig redogörelse för utbredningen av denna påverkan och hur den kan påverkas av bottenströmmar etc.

Vad gäller de kumulativa effekterna, på kort och lång sikt anser vi att man in MKB behöver beskriva kumulativ påverkan av projektet med bland annat möjlig verksamhet i den danska havsplanens ”Development zones” samt det norska planerade vindkraftområdet Sørlige Nordsjø II. Dessa omnämns inte i diskussionen om kumulativ påverkan på vare sig fisk eller fiske i den bifogade rapporten. Kumulativ påverkan av t.ex. undervattensljud från vindkraftparker och planerad verksamhet i detta projekt kan inte uteslutas. Sammanlagda effekter av denna och annan marin exploatering i dess geografiska närhet på både miljö och möjligheten att bedriva annan verksamhet så som yrkesfiske, behöver också noga analyseras.

Om ni har några frågor kopplat till vårt samrådsyttrande eller i övrigt om pelagiskt fiske kopplat till ert projekt är ni välkomna att kontakta oss.

**Vänliga hälsningar,
Malin Skog, SPF**

Tel: 0731-508 708

Malin.Skog@pelagic.se